

Fjorden kom til at ligne en Indsø, 5 Mil lang og 1 à 2 Mil bred, omtrent 5 Kvadratmil stor. En Gang var der Østers paa Klægbankerne og rigt Fiskeri i Fjorden, men efterhaanden som Udløbet vandrede Syd paa og Vandet blev mindre og mindre saltholdigt, forvandlede Fiskebestanden til Ferskvandsfisk, og Sejladsen fra Havet ind i Fjorden ødelagdes til Skade for Ringkøbing By og ganske særlig til Skade for Havfiskeriet, der ikke kunde drives med Nutidens større og større Fiskefartøjer.

I forrige Aarhundrede gik Løbet til sidst saa langt mod Syd, at det næsten gik parallelt med Klittangen paa en Strækning af henimod 2 Mil, et bugtet og smalt Løb fuldt af Sandgrunde, saa at Vandet fra Fjorden til sidst havde ondt ved at finde ud under normale Forhold, og kom der stærk Nedbør, blev der store Oversvømmelser, der ødelagde Høhøsten og Eftergræsningen paa de store Engarealer, der tæller mange Tusinde Tønder Land, dels i og ved Fjorden og ved Stadil Fjord, og dels i Skernaadalen og øvrige til Fjorden stødende Aadale baade mod Nord og Syd. I 1879 ødelagdes saaledes alene i *Tarm* Enge ikke mindre end 1,100 Læs Hø.

Det er let at forstaa, at slige Forhold gav Anledning til mange Klager til Rigsdagen om forbedrede Udløbsforhold, og der fremkom ogsaa Forslag til Forbedringer fra flere Sider, men intet af disse kom frem i Rigsdagen.

I 1890 vedtog Rigsdagen endelig en Bevilling til at grave et nyt Udløb Nord for Nymindegab Kro. I 1892 var dette Løb færdigt. Det var et Forsøg, men det viste sig snart, at det nye Udløb heller ikke slog til. Løbet kunde ikke afvande Fjorden tilstrækkeligt, og flere Gange sandede det helt til. En fuldstændig Lukning fandt saaledes Sted fra den 27. Juli til den 8. Oktober 1893, fra den 15. Juli til den 14. August 1895 og fra den 30. Juni til den 14. Oktober 1896, hvilke Lukninger forvoldte store Vandopstuvninger til Skade

for Landbruget om Ringkøbing og Stadil Fjorde.

I August 1895 fremkom der til Regeringen et Andragende fra 7 Sogneraad i Anledning af, at Udløbet var blevet lukket netop i Højbjergningstiden, nemlig fra 15. Juli til 14. August, og derved havde fremkaldt et Højvande i Fjorden, der havde bevirket en betydelig Nedgang i Høstudbyttet, navnlig for de lavere liggende Enges Vedkommende. Vandbygningsdirektøren henpegede da paa Betydningen af kunstig Hjælp ved Ophævelsen af den paaankede, midlertidige Spærring af Udløbet.

Nu anskaffede Staten en Sandpumper til at holde Løbet aabent og til at oprense forskellige Løb inde i Fjorden, f. Eks. ind til Tipperne, ind til Skerna, foran hvis Udløb der havde lejret sig en stor Sandbarre, og ind til Ringkøbing By, foran *Vonaa*, ind til *Nørre Lyngvig* og flere Steder. Men heller ikke Sandpumpen kunde holde Løbet aabent, det lukkede sig flere Gange.

Af saadanne Lukninger kan anføres:

- 1901 fra 26. Juni til 30. Juni.
- 1901 — 29. August til 1. Oktober.
- 1902 — 1. August til 7. September.
- 1902 — 14. September til 24. September.
- 1904 — 21. November til 10. December.
- 1906 — 31. Oktober til 2. December.
- 1910 — 1. Maj til 12. Maj.
- 1911 — 26. Maj til 15. Oktober.
- 1911 — 12. Novbr., ikke aabnet siden.

Nu siges der, at mens Sandpumpen arbejdede ved Nymindegab, klagedes der ikke over Forholdene, men det er ikke rigtigt. Der klagedes vel ikke til Vandbygningsvæsenet, men ellers klagedes der højlydt nok, og mange Lodsejere led da ogsaa store Tab dels paa Hø og dels paa Eftergræsning i de Aar.

I 90erne arbejdedes der en Tid for at faa en Havn anlagt ved *Hvide Sande* i Forbindelse med et Udløb. Det var i de Aar, da Vestkysthavnesagen stod paa Dagsordenen. Det skulde selvfølgelig være et *sikret* Udløb; men da det imidlertid viste